

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Ka. 431.6.2019.4

Poznań, 18 lipca 2019 r.

**Pani
Bernadetta Sołtysiak
Kierownik**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Jarocińska 7
63 – 233 Jaraczewo

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, w dniach od 25 do 28 czerwca 2019 r., przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaraczewie, z siedzibą pod adresem: 63 – 233 Jaraczewo, ul. Jarocińska 7, określanym w dalszej części skrótem „GOPS”.

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości przyznawania świadczeń oraz kwalifikacje kadry realizującej zadania pomocy społecznej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 12 lipca 2019 r.

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń.

I. W zakresie kadry realizującej zadania pomocy społecznej stwierdzono, że:

1) kierownik i pracownicy zatrudnieni w GOPS (tj. 3 starszych pracowników socjalnych) oraz 3 opiekunki zatrudnione w Spółdzielni Socjalnej „Arka” z Gostynia, z którą to Spółdzielnią kierownik GOPS zawarł umowę na świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznego dla mieszkańców gminy Jaraczewo, posiadają na zajmowanych stanowiskach wymagane kwalifikacje, zgodne z przepisami ww. ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.),

2) spełniony jest ustawowo określony wymóg zatrudnienia pracowników socjalnych w GOPS, proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Jak ustalono, na jednego pracownika socjalnego w dniu rozpoczęcia kontroli, przypadało 46 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

II. W zakresie prawidłowości przyznawania świadczeń pomocy społecznej, sprawdzeniu poddano dokumentację losowo wybranej próby badawczej, stanowiącej co najmniej 20% liczby osób/rodzin korzystających z realizowanych przez GOPS form pomocy w okresie objętym kontrolą (jednak nie mniej niż 10 osób/rodzin w przypadku gdy badany obszar w powyższej wartości nie jest możliwy do skontrolowania, z uwagi na obszerność dokumentacji), tj. wybranych losowo akt 31 osób/rodzin, w tym 96 spraw, zakończonych 137 decyzjami administracyjnymi.

W wyniku analizy powyższej dokumentacji, stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia, które szczegółowo zostały opisane w protokole kontroli.

1. W zakresie wydawanych w sprawach świadczeń pomocy społecznej decyzji administracyjnych, na podstawie sprawdzonych ogółem 137 decyzji stwierdzono, że:

- w przypadku 66 decyzji, nie spełniają one wymogów przepisu art. 107 § 1 pkt 4 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) w zakresie: podstawy prawnej oraz uzasadnienia prawnego i faktycznego decyzji,
- w 32 decyzjach, na podstawie których przyznana została świadczeniobiorcy niepieniężna forma pomocy, niewłaściwie przytoczony został art. 98 ww. ustawy o pomocy społecznej, co stanowi naruszenie ww. przepisu.

2. W zakresie przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, stwierdzono, że na 96 spraw podlegających kontroli:

- w przypadku rodziny poszkodowanej w wyniku zdarzenia losowego, której akta podlegały kontroli, GOPS sporządził rodzinny wywiad środowiskowy na niewłaściwym kwestionariuszu wywiadu tj. wywiad środowiskowy sporządzony został na kwestionariuszu rodzinnego wywiadu środowiskowego część IV, a winien być wypełniony na części VII kwestionariusza wywiadu, co narusza przepis § 10 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788),
- w jednej sprawie GOPS nie sporządził aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego u osoby korzystającej ze stałej formy pomocy, która to aktualizacja winna być sporządzana nie rzadziej niż co 6 miesięcy, co stanowi naruszenie przepisu art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej.

3. W przypadku 4 spraw, w sytuacji gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmowało pełnego miesiąca, pomoc w formie zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia, przyznana została na niewłaściwy okres, co narusza przepis art. 106 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej.

4. W jednym przypadku, pomimo zmiany sytuacji rodziny w zakresie jej składu, jaki i zmiany dochodu rodziny przekraczającej 10 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, GOPS nie dokonał zmiany decyzji z dnia 23 kwietnia 2018 r. Nr GOPS 8122-4/2/2018, zmienionej decyzją z dnia 16 października 2018 r. Nr GOPS 8122-4/11/2018 w części dotyczącej kwoty zasiłku stałego, naruszając tym samym przepis art. 106 ust. 3a ww. ustawy o pomocy społecznej.

5. w przypadku 11 ze sprawdzonych decyzji, nadano im rygor natychmiastowej wykonalności – art. 108 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego, przy czym termin realizacji przyznanego ww. decyzjami świadczenia ustalono na okres po upływie terminu do wniesienia odwołania, powyższe narusza przepis art. 130 § 3 pkt 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

III. W zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych, jakie wydał wojewoda wielkopolski w piśmie z dnia 31 marca 2011 r. Nr PS. Ka -1,4.431-3/11 kierownikowi GOPS po ostatniej kontroli, ustalono, że spośród 11 ww. zaleceń GOPS:

1) zrealizował 9 zaleceń pokontrolnych, odnotowanych w ww. piśmie wojewody wielkopolskiego pod poz. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11,

2) częściowo zrealizował 2 zalecenia pokontrolne tj.

- zalecenie pokontrolne Nr 3 – gdyż na 137 sprawdzonych podczas kontroli decyzji, w 66 decyzjach, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie redagowania podstawy prawnej i uzasadnienia faktycznego decyzji tj. podstawa prawna decyzji, oprócz właściwych, zawiera również niewłaściwe w danej sprawie przepisy prawa materialnego, zaś w uzasadnieniu faktycznym decyzji odnotowano uchybienia, dotyczące podania niewłaściwej kwoty dochodu lub kryterium dochodowego rodziny,

- zalecenie pokontrolne Nr 4 – dotyczące przyznawania świadczeń z pomocy społecznej na właściwy okres, odpowiedni do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, gdyż wyeliminowano tę nieprawidłowość w przypadku przyznawania pomocy w formie niepieniężnej tj. pomocy w formie usług opiekuńczych, jak i pomocy pieniężnej w formie zasiłku stałego, przyznawanego na czas obowiązywania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Natomiast ww. nieprawidłowość stwierdzono podczas niniejszej kontroli, w przypadku przyznawania pomocy w formie zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.), zalecam:

1. Wydawanie decyzji administracyjnych spełniających wymogi art. 107 § 1 pkt 4 i § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie: podstawy prawnej oraz uzasadnienia prawnego i faktycznego decyzji.

Zauważyć należy, że pomimo otrzymania przez GOPS do wykonania zalecenia pokontrolnego o tej samej treści po kontroli przeprowadzonej w 2011 r., powyższą nieprawidłowością dotknięte były decyzje podlegające ocenie podczas niniejszej kontroli. Z tego też względu kierownik, w ramach sprawowanego nadzoru oraz pracownicy GOPS winni dołożyć wszelkich starań, aby precyzyjnie redagować decyzje administracyjne, wydawane w sprawach świadczeń pomocy społecznej.

Ponadto, w przypadku przyznawania niepieniężnych form pomocy, zalecam wyeliminowanie z decyzji art. 98 ww. ustawy o pomocy społecznej.

2. Sporządzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych:

- w przypadku osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego, na właściwym kwestionariuszu wywiadu, zgodnie z przepisem § 10 ww. rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego,

- w terminach zgodnych z przepisem art. 107 ust. 4 ww. ustawy o pomocy społecznej, mając jednocześnie na względzie przepis art. 57 § 3 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

3. Przyznawanie świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w formie zasiłku okresowego z tytułu bezrobocia na właściwy okres, zgodnie z przepisem art. 106 ust. 3 ww. ustawy o pomocy społecznej.

4. W przypadku szczegółowo opisanym w protokole kontroli pod poz. 2, podjęcie działań w kierunku ustalenia dla świadczeniobiorcy kwoty należnego zasiłku stałego, w związku z zaistniałymi okolicznościami, o których mowa w protokole kontroli, mającymi wpływ na jego wysokość.

5. W przypadku gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego), realizowanie przyznanej pomocy przed upływem terminu do wniesienia odwołania – zgodnie z przepisem art. 130 § 3 pkt 1 ww. Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ww. ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Monika Donke-Cieśliewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Rada Miasta i Gminy Jaraczewo
63 – 233 Jaraczewo ul. Jarocińska 1

Dokument sporządziła: Ewa Nadera - starszy inspektor wojewódzki
Data sporządzenia dokumentu: 19 sierpnia 2019 r.